

**THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION
UNIVERSITY „1 DECEMBRIE 1918” OF ALBA IULIA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY
DOCTORAL SCHOOL OF PHILOLOGY**

**PhD THESIS SUMMARY
AQUATIC POETICS IN THE CURRENT FEMININE
LYRICS
(IN SIX HYPOSTASES)**

**PhD Supervisor:
Prof. univ. dr. Mircea BRAGA**

**PhD Candidate:
CRUCIU (VASILCA) Doina Carmen**

**Alba Iulia
2019**

TABLE OF CONTENT

Introduction	7
CHAPTER 1. SEARCHING FOR A READING GRID - THEORETICAL REFERENCES	15
1.1. Short incursion into the poetry of the imaginary	15
1.1.1. Necessary concepts: imaginary and imagination, symbol and myth	15
1.1.2. Archetype – tool for a potential reading grid	24
1.2. Water – symbolic, mythical and religious meanings	27
1.3. Towards a poetics of aquatics (Bachelard’s poetics)	37
CHAPTER 2. ANA BLANDIANA - THE INTERNAL CRYINAG AND THE POETICS OF THE DAILY SACRUM	42
2.1. Mythological and fantastic aquatic	48
2.1.1. Living water - dead water – space of al metamorphoses	48
2.1.2. The egg – the seed of the beginning	51
2.1.3. Primordial waters	52
2.2. Poetics of fluid geographies (river, sea, waves, fountain, ocean)	54
2.2.1. The river - The antithetical hypotheses of existence	54
2.2.2. The sea - space of contradictions	55
2.2.3. The waves – water studs	56
2.2.4. The fountain – re-semantic the symbol	57
2.2.5. The ocean – space of violence and contrasts	58
2.3. Celestial and sacred waters (rain, dew, crying, snow, tears, storm, ice, cloud)	59
2.3.1. The rain – vertical aquatic structure	59
2.3.2. The dew – divine projection	62
2.3.3. Crying – an element of the archetypal complex	63
2.3.4. The snow – hypostasis of balanced detachment	64
2.3.5. The tears – “liberating and purifying aquatic life”	66
2.3.6. The storm – fight against fragility	67
2.3.7. The ice – foreshadowing of death	67
2.3.8. The cloud– hypostasis of divine	68
2.4. Sensorial and sentimental fluidities	69

2.4.1. The paroxysmal aquatic	69
2.4.2. The sleep and the water catalysts of cosmic disintegration	73
2.5. The waters of memory and the amniotic waters. The fluid being	73
2.5.1. Poetic art / confession of faith / Illusion of life	74
CHAPTER 3. RUXANDRA CESEREANU – LEISURE AQUATIC AND MEMORY FLOW	79
3.1. Sensorial and sentimental fluidities	82
3.1.1. The playful-erotic aquatic	82
3.1.2. The paroxysmal aquatic	84
3.1.3. Cathartic waters	91
3.1.4. Internal fluids	93
3.2. The waters of memory and the amniotic waters. The fluid being	96
3.2.1. The waters of memory	96
3.3. Mythological and fantastic aquatic (primary waters, apocalyptic water, living water/dead water...)	106
CHAPTER 4. AURA CHRISTI – FLUID PHILOSOPHIES AND THE CHALLENGES OF STAGNANT WATER	112
4.1. Celestial and sacred waters	116
4.1.1. The snow – the hypostasis of the indecision of the ego	116
4.1.2. The rain of bitterness	121
4.1.3. The steam – fluidity of thought	121
4.1.4. The fog – awakening of the abyssal states	122
4.1.5. Crying – the fluid image of powerlessness	123
4.1.6. The ice – stagnation of the inner life	126
4.2. Sensorial and sentimental fluidities	127
4.2.1. Cathartic aquatic	127
4.3. The waters of memory	130
4.3.1. The waters of the soul – the expansion of the existential vacuum	130
4.3.2. Waters – exercises of inner hermeneutics	133
4.4. Primary waters – association of the preferential and eternity	134
4.5. Sacred waters – a pretext for the precariousness of the being	135
4.6. The poetry of fluid geographies	137
4.6.1. The fountain – reflection of the poetic Self	137

4.6.2. The sea – the border between the dream and the reality	139
---	-----

CHAPTER 5. ILEANA MĂLĂNCIOIU – ANCESTRAL WATERS AND THE CHANCE OF THE ARCHETIPAL 144

5.1. Mythological and fantastic aquatic	146
5.1.1. The water – a primary element	146
5.1.2. The spring – living water	147
5.1.3. The ship – the protective space	150
5.2. Celestial and sacred waters	151
5.2.1. The fountain – depository of meaning	151
5.2.2. From crying to complaining	152
5.2.3. The ice – solidification of feelings	156
5.2.4. The rain – the symbol of ephemerality	158
5.2.5. The snow – foreshadowing of the inner apocalypse	160
5.3. The waters of memory and the amniotic waters. The fluid being	162
5.3.1. The fluidity of the being	162
5.3.2. The steam of reminiscence	165
5.3.3. The blood – between cruelty and exacerbation of the Self	168
5.4. Sensorial and sentimental fluidities	171
5.4.1. The water of death and life / Death – hypotheses of the passing away	171

CHAPTER 6. GABRIELA MELINESCU – THE TRANSCENDING WATERS AND THE UNDERDEDUCTIVE LIFE OF THE WORLD 177

6.1. Mythological and fantastic aquatic	180
6.1.1. Primary waters	180
6.1.2. Flooding waters	182
6.2. Poetics of fluid geographies	185
6.2.1. Static aquatic	185
6.2.2. The lake – dismantling space	187
6.2.3. The sea – the world from beyond	188
6.3. Celestial and sacred waters	189
6.3.1. The tear – and the level of feeling	189
6.3.2. Crying – liberating gesture	190
6.3.3. The storm – a sign of the being's anxiety	194

6.3.4. The snow – representation of sacredness	194
6.4. The waters of memory and the amniotic waters. The fluid being	197
6.4.1. Destiny / purifying water	197
6.4.2. Silent fluid	199
6.5. Sensorial and sentimental fluidities	202
6.5.1. Water as a magical liquor	203
6.5.2. Time and anguish – inner flow	204
CHAPTER 7. MARTA PETREU – AMNIOTIC WATER AND WOMEN’S MELANCHOLY	
	207
7.1. Mythological and fantastic aquatic	211
7.1.1. Primary waters	211
7.1.2. The water of death	212
7.2. Poetics of fluid geographies (the flood waters, the dynamic aquatic)	217
7.2.1. The flood waters	217
7.2.2. Dynamic aquatic	220
7.3. Celestial and sacred waters (snowing, rain, snow, dew, ice, crying)	221
7.3.1. The snowing – the euphemistic image of death	221
7.3.2. The rain – resignation in front of the solitude	223
7.3.3. The snow – fragility of the being	226
7.3.4. The ice – the symbol of the unconscious	228
7.3.5. Crying – the reflection of a dissonant Self	229
7.4. Sensorial and sentimental fluidities – (fluidity of being, Eros)	233
7.4.1. The fluidity of being / dilemmas	233
7.4.2. The Eros – slow slip into non-existence	237
7.5. The waters of memory and the amniotic waters. The fluid being	239
7.5.1. Amniotic fluid – metaphor of the fall	239
7.5.2. The fog – the ambiguity of knowledge	240
CONCLUSIONS	243
BYBLIOGRAPHY	250

Key words: *archetype, imagination, aquatic, lyrics, water, poetics, close reading, psychological portrait, feminine paradigm of the fluid, symbol, metaphor, matrix.*

The research theme we propose - AQUATIC POETICS IN THE CURRENT FEMININE LYRICS (IN SIX HYPOSTASES) - is based on the idea that water is one of the four primordial elements, the eternal symbols of the artistic imaginary, predisposed to display diametrically opposite valences of materialization and dematerialization. Associated, therefore, with cosmogonic myths, according to which the fundamental element from which the universe was born, the aquatic can be approached both holistically from the point of view of the folk literature, referring to the archaic layer, and by incursions into the wasteful metaphors of the cult literature. Thus, this element with germinating and purifying functions, whose presence manifested itself intensely in the space of different cultures, also transgressed in the area of cult literature and arts in general.

The research follows the theme of aquatic observed on various levels, starting from symbolism, mythology, aquatic beings, “waved” history (historical literature), from melancholic waters of romantics and from water specific as reverie to insularity and fantastic, capitalizing on terms and symbols that outline the significance of the metaphor of water transfigured into poetic signs such as mignon waters: tear, dew, rain, fountain, sinking waters; symbolic seas, static aquatic and dynamic aquatic, water specific as fantasy and nightmare.

Moreover, a current approach to the aquatic theme in Romanian literature implies the development of the idea of the perennial of the literary works on which it capitalizes, proof being their place in the Romanian culture, because this element, considered substance of the beginnings, is the generator of a mechanism that allows the poets to transform into the matter the lyrical imaginary.

Water, through its metaphors, expresses powerful inner transformations of the poetic ego, manifested in consciousness or subconscious, and which are the expression of principles of poetic creation based on major existential landmarks: time, creation, nature, love, death, life, germination, genesis, extinction, knowledge, all becoming part of a creative phenomenon that sends to the original and archetypal. Archetype loaded not only with open meanings, but also with virtues that are also fulfilled in the works of Romanian writers, the water that contains the germs of life and creation, clarifies the imaginary space of the manifestation of the creative act, individualizes and

customizes according to the potential to transfigure the material in poetic substance, based on the ability of writers to overcome their boundaries and to generate new poetic images.

Through the writings of the great writers, the diversity of the artistic manifestations of the metaphor of water is highlighted, as "a total being; the water has a body, a soul, a voice. More than anything, perhaps, water is a complete poetic reality. A poetics of water, despite the variety of her performances, is so sure of her unity. Water must suggest to the poet a new obligation: element unity. In the absence of this, the material imagination is not satisfied, and the formal imagination fails to link the dispersed features. No substance, the work is lifeless"¹. Water is considered universal solvent, but also the element that contributes to total purification, its absence is sometimes the hypostasis of inferno, and sometimes the presence of water is associated with the idea of life. "The human being has the destiny of flowing water"², says Bachelard, who, following a psychoanalytic approach to this element, has come to the conclusion that "water is really a transient element" and represents „essential ontological metamorphosis between fire and earth"³.

Because the aquatic element plays an important role in the evolution of life itself, making a tour through Romanian literature, referring to the generic works of its distinguished writers, we find that water is indestructibly linked to the course of history reflecting something from the Romanian mind. The poetic universe of the writers we are referring to illustrates a customized symbolic logic, dominated by a series of elements that outline a specific matrix: vegetation, shell, snake, water, crying, dew, tear and so on, highlighting the very essence of the human being. Water, as an "element of materializing imagination"⁴ approached from a profound and devoid of superficiality perspective, allows the poets in our attention to exploit images and discover "the living water, the water that reborn from itself, the water which does not change, the water that seals with its indelible sign the images, the water that is an organ of the world, a food of flowing phenomena, the vegetative element, the purifying element, the body of the tears ... "⁵.

Gaston Bachelard believes that water is a "feminine element"⁶, thus exploiting the conception that beings are endowed with imagination, have preferences for certain substances that have the ability to sustain the unitary character of literary works, because the lyrical built images are

¹ Gaston Bachelard, *Apa și visele. Eseu despre imaginația materiei*, traducere și tabel bibliografic de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1995, p. 22.

² *Ibidem*, p. 11.

³ *Ibidem*.

⁴ *Ibidem*, p. 16.

⁵ *Ibidem*.

⁶ *Ibidem*, p. 10.

determined by the primordial elements of matter: fire, air, water and earth. The images of water are obsessive as everything they represent, and the analysis we are going to perform seeks to delimit and tune its significant hypotheses found in the work of the writers we refer to. In the analytical approach we will try to capture the peculiarities of the studied element in order to highlight the specific of the illuminated worlds and the alternation of meanings along the studied works, in order to achieve somehow a psychological portrait of the creators whom we have turned our attention to in this approach.

The choice of this theme is motivated by the attempt to broaden the interpretative area of imaginary theory developed by G. Bachelard in his study *Apa și visele. Eseu despre imaginația materiei*, since in both literature and culture, the symbolic meanings of water are generally delimited in some interpretations that reveal the hypostasis of reverie, but this, assimilated to the principle which establishes the images⁷, acquires new connotations in the works of the Romanian writers, from humanists to the connoisseurs and contemporary writers. Thus, we will highlight the potential of water to generate and "determine the substance of poetic images and the way shapes fit with fundamental matter"⁸, starting from the reality that this is a "fundamental substance"⁹ that can give rise, through contemplation, to infinite symbols and is "the object of the most important valorization of human thought: the valorization of purity"¹⁰.

The actuality of the research theme is given by the value of the water element, a source of inspiration for the epic imaginary, but equally for the lyrical one. In folk literature, as well as in cult literature, aquatic themes are familiar with various forms of expression with fantastic / fabulous and magical openness, subsequently developing a game of imagination that will be a "print" for the modern writers' literary writing.

What this research might bring new is the establishment of a system of relationships of aquatic significance that could ever approach any of our most diverse texts, from the mythology and folklore of the Romanian people to cultural texts that have as their subject matter the fundamental imaginary water, from the historical literature, or from the romantic poetic imaginary to the post Eminescu's poetry that brings the human being in relation to the liquid universe, identified as a symbol of consciousness and unconsciousness.

⁷ Gaston Bachelard, *Apa și visele. Eseu despre imaginația materiei*, traducere și tabel bibliografic de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1995, p. 16.

⁸ *Ibidem*.

⁹ *Ibidem*, p. 20.

¹⁰ *Ibidem*.

Our intention is to define the theoretical milestones necessary for an aquatic archetypal reception, to develop the Bachelard's aquatic poetics from the perspective of migration from the diurnal regime to the imaginary night, by making a peril through the lyrics of contemporary writers in whose imaginary perspective the aquatic is constantly and actively represented at all stages of creation, becoming a node of signs and defining symbols. It is not by chance our exegetical stop on the work of the poets Ana Blandiana, Ruxandra Cesereanu, Aura Christi, Ileana Malancioiu, Gabriela Melinescu, Marta Petreu. In their poetics it is highly focused, in our view, **the entire potential and the feminine paradigm of the fluid**, not just at the level of the poetic text, but even the identity structure of the writers.

The scientific character of the research will be supported by the bibliography related to the theme: literary histories, studies, essays, chronicles, encyclopedias, myths dictionaries, symbols, authors; on the other hand, doctoral thesis on water metaphor and aquatic hypostases in literature, articles and studies. We will also use criticism, literary or aesthetic theory in interpreting the literary text. We mention, however, that our main intention is to apply a living analytical grid and to develop a personal hermeneutical exercise, from a sincere passion for the construct and for the poetic reference inventory.

In an ethnological research, author Stephen Dorondel concludes that "peasant thinking is a poly-symbolic thought: funeral rites cannot be understood without using the analysis of fertility rituals, and water, as a symbolic element, makes this link even more visible"¹¹. The water has a liminal character: "Our world is beyond water, beyond it being the other world. Water is the frontier between the two worlds and, at the same time, the guarantee that it can only be passed under conditions imposed by the community of the living beings [...]. This water constitutes the barrier to the protection of the world of living beings against the world beyond"¹². The interpretation offer that symbolically takes advantage of the traditional mindset of water is complemented by ideas and tools from different areas of literature reception.

Analyzing the relationship between myth and literature, Silviu Angelescu¹³ invokes Plato's opposition (mythos / logos) to distinguish two ways of knowing the world: rational knowledge ("that operates with logical notions and concepts") and mythical knowledge (that "uses, like poetry, images"). Quoting Max Müller, who took over "the understanding of the myth as *untruthful*," the

¹¹ Ștefan Dorondel, *Moartea și apa – ritualuri funerare, simbolism acvatic și structura lumii de dincolo în imaginarul țărănesc*, București, Editura Paideia, 2004, p. 306.

¹² *Ibidem*, p. 309-310.

¹³ Silviu Angelescu, *Mitul și literatura*, București, Editura Univers, 1999, p. 19-20.

author advances the idea that the metaphor replaces a lack of language related to myth, and "the fact that the metaphor exists, that its very existence, based on the figurative meaning of the word, is the proof that we have not only truths that address, through logical concepts, reason, but also truths which, through images, address our sensitivity, intuition.

Although, as a consequence of this distinction, a very interesting theme would open up, that of the split-being torn between a truth of the mind and a truth of the heart, we will retain another consequence of the situation - the encryption of meaning through the image"¹⁴.

Exegetically justifying the idea that nature is a fundamental one in the existence of man, and as a consequence cannot miss its artistic creations (even if its presence is sometimes only suggested, inferred, implicit, suspected), Georgeta Antonescu reminds us that "nature is the matrix from which humanity developed, from which it draws its forces, but which, at the same time, by its social, moral, religious laws, opposes itself and which, from the beginning, had complex relations, that have inevitably reflected in all the hypostases of his spiritual life. Consequently, art, in its various aspects, also expressed, directly or indirectly, man's relations with nature in all the geographical or historical diversity of their forms of manifestation."¹⁵ Of course, the creators have materialized this subject differently, the texts resonating with the science and philosophy of each age, with the religious conceptions or the location of the human being in its contemporaneity. The modern man of the 20-21 centuries, confronted with alienation, rebellious or resigned, always in search of sense, attributes new hypostases to this ancient theme, and its sub-motifs or motives are well received in close connection with the personality of each writer. By analyzing the three hypostases of manifestation of nature as an object in European literature (descriptive, meditative and fanciful), the author invites to reflection on lyrical freedom in contemporary times, when "schools" such as the romantic or symbolic one no longer produce their effects. After a useful incursion into the Romanian poetry from ancient times, Georgeta Antonescu reaches the "current poets" (starting the generation of Nichita Stănescu) who use "nature or, more precisely, its elements, only as materials with which it develops a new, separate reality, with existence only in the space of the text; poetry is neither mimetic nor expressive, but constructive, and the reader's comprehension and interpreting effort (increasingly demanded) must be less directed towards the thematic aspect and more to the

¹⁴ Silviu Angelescu, *Mitul și literatura*, București, Editura Univers, 1999, p. 20.

¹⁵ *Natura în poezia românească*. Antologie, prefață, comentarii, note și bibliografie de Georgeta Antonescu, București, Editura Humanitas, 1996, p. 5.

structural one, the components of poetry becoming less important than relations that are established between them "¹⁶.

In a chapter entitled *Feminine Poetry*¹⁷ from the broader work *Genesis and the structure of Romanian poetry in the 20th century*, Aureliu Goci admits condescendingly: "Of course there is a paradigm of femininity, as a biological essence totally different from the masculine archetype", throwing in discussion an idea that certainly poses controversy: "From a poetic point of view, feminine creation remains still poetry that is individualized as a special theme, meaning it could also be written by men." And further, "This duality, which presupposes an identity creative formula, through biographical extension, can also be untrue, but with certainty the female spirit continuously or alternately leads three wars or asserts three attitudes: the female spirit obeys the masculine spirit, the feminine spirit fights with the masculine spirit, the feminine spirit struggles with himself." Along with famous critics (G. Călinescu, N. Manolescu), the author asserts that "women's lyrics must be contained in an isolated chapter because there are certain nucleus of significance that reiterate beyond the differentiated structure of the works" and the notion (necessarily, operational in our case as well) of "female lyrical" has "substance coverage", coming out of the strict frames of biography. However, the operability of this notion must be "nuanced and redefined" for each author. This is what Aureliu Goci does in the quoted chapter about poets such as Constanța Buzea, Ana Blandiana, Gabriela Negreanu, Cleopatra Lorințiu, Liliana Ursu, Ileana Mălăncioiu, Carolina Ilica, Elena Ștefoi, Elena Ștefănescu; these portraits give the author a concluding formulation: "Some poets go chronologically through both hypostases (affirmation and recognition of femininity vs. dissimulation of femininity, masculinization - nn) without deserting from the language of the senses. Its own time, turbulent, hormonal and masculine utopia or, more precisely, the relationship between them constitutes the main tensional substance of feminine poetry"¹⁸.

With an antipathy to the concept of "feminine literature", which he considers "another confusing, so convenient and useful concept", "lethargic, advantageous" and even disturbing of the exegetical perception, Eugen Negrici positions himself as follows: "Neither style, neither the artistic vision nor the morality of the creative act provides sufficient viable arguments to attach a particular

¹⁶ *Natura în poezia românească*. Antologie, prefață, comentarii, note și bibliografie de Georgeta Antonescu, București, Editura Humanitas, 1996, p. 11-12.

¹⁷ Aureliu Goci, *Geneza și structura poeziei românești în secolul XX*, București, Editura 100+1 Gramar, 2001, p. 343-360.

¹⁸ *Ibidem*, p. 343.

sex to literature"¹⁹. By favoring reductions specific to each period of reception ("the content of books signed by women was passed, in the 1980s (and beyond), through the infallible shredder of psychoanalysis"), the notion is controversial, and the critic, after discussing the opinion of Călinescu or Lovinescu, as well as the work of some interwar writers, concludes: "It would be said that luck smiled and smiled at the writers, looking through the cliché of their femininity. Even when there's nothing to see. Their pages were read out of pride by women and, as "women's soul documents," by curiosity, by men. There are writers - the hypothesis cannot be excluded - who, grateful and aware of the advantages of the portrait-robot of literary femininity, have endeavored to illustrate it, insisting on pressing everything that would confirm it."²⁰.

The issue is also approached by the literary poet and critic Aurel Pantea, who, analyzing the resentment reverie and the integrative reverie at Macedonski, uses Bachelard's poetics as follows: "The distinction between dream and reverie is made by Bachelard in an original and native way by the statuation of a difference between dream and reverie.

The very origin of the words (dream and reverie) is conceived as "a rivalry of the masculine and feminine" in the origins of the language. The one who has dreams and the one who knows the phenomenon of reverie, through these original gender differences, knows different types of delirium. Reverie is therefore feminine by excellence"²¹. And he explains: "The Bachelard's distinctions have a direct relationship (also confessed with) the psychology of Jung's depths. It is well-known, that Jung's soul concept supports the division between animus and anima. Reverie, in Bachelard's concept, taking into account Jung's ideas, is the expression of anima - a feminine essence of the soul, both in man and in woman. Through the reverie the permanence of femininity originated in the human soul is perpetuated"²². Keeping the two androgynous hemispheres of the unconscious, animus and anima, as well as their fluctuating proportions in the individual's mental structure, Bachelard calls reverie the type of spiritual activity specific to literature: "In our reveries, in the great loneliness of our reveries, when we are so free that we do not think about virtual rivalries, our whole soul is impregnated by the influences of the *anima*"²³. So, we remember, together with Aurel Pantea, the idea of the femininity of reverie, whose spiritual products are "objectified in literary imagery. They even represent the materializations of the profound psychic structure. They

¹⁹ Eugen Negrici, *Iluziile literaturii române*, București, Cartea Românească, 2008, p. 205.

²⁰ *Ibidem*, p. 203.

²¹ Aurel Pantea, *Reveria resentimentară și reveria integratoare (studiu revăzut și adăugit)*, în „Discobolul”, Revistă culturală, serie nouă, nr. 229-230-231 (ian.-febr.-martie) 2017, pp. 61-89.

²² *Ibidem*, p. 86.

²³ Gaston Bachelard, apud. *Ibidem*, p. 86.

incorporate the anima. In the reverie, Bachelard writes, the very being of recreation, of rest - the image of the deep *anima*. This activity is imagined by Bachelard as a descending without falling "in the indefinite depth of female rest". Being images makers - the reveries feed on the specific poetic creative activity"²⁴.

If this reading grid has found applicability to a poet's work at the boundary between romance and symbolism, we believe that it can also be applied to the texts whose author we are considering in the present research. Furthermore, its contemporary and its incidence on poetic discourse and inner feelings seem to respond more than ever to Jung's concepts mentioned above. So our reading grid is heterogeneous and uses tools from various directions (mythology, folklore, psychoanalysis, symbolism, imaginary theory, etc.), without ignoring the "ingrown" status of the concept of "feminine writing," often contradictorily commented in Romanian or foreign literary criticism, old or new: "In the 1970s of the last century Hélène Cixous, Luce Irigaray and Julia Kristeva, known exponents of French feminism, question the concept of" feminine writing". Using the psychoanalytic, structuralism and deconstructive theories, the three authors try to establish the central elements that define the femininity of the writing"²⁵. These would be: „the privilege of the voice", a vortex of language, in relation to mother's image. [...] a "semiotic mother tongue", with phonics and semantic musicality originating from the pre-Oedipian structures, and opposed to the social, paternal, and superficial language. [...] corporal privilege [...] revaluation of the female body for the recovery of sexuality seized by women generations for many years [...] "depersonalization", which translates into openness to others, acceptance of difference, alterity"²⁶.

Our readings will confirm an assertion of the poetic language issued at a time when the freedom of artistic expression does not benefit from the current landmarks, which is exactly why we consider it relevant: "The poetic language has progressed by always fighting the poetic "description" of the given universe. His turning moments coincide with the transformations of the poet's inner world, who only assert their vocation when they are no longer "invented" by language, but become the "creator" of it. This does not mean, as so many confounders have misled, that poetic language results from the disorganization of the common one. It is only about reorganizing the common language into another functional structure"²⁷.

²⁴ Aurel Pantea, *Op. cit.*, pp. 86-87.

²⁵ Elena-Claudia Anca, *Femeile și literatura. Literatura feminină – un concept controversat*, în vol. *Incursiuni în femininul interbelic*, Cluj-Napoca, Editura Ecou Transilvan, 2013, pp. 109-122.

²⁶ *Ibidem*, pp. 121-122.

²⁷ Al. Andriescu, *Stil și limbaj*, Iași, Editura Junimea, 1977, pp. 236-237.

The present paper aims to draw attention to some aspects of the aquatic archetype reception and to exemplify Bachelard's theory of migration between the *diurnal regime* and the *nocturnal one* through the deconstruction of lyrical imaginary of the poets Ana Blandiana, Ruxandra Cesereanu, Aura Christi, Ileana Mălăncioiu, Gabriela Melinescu, Marta Petreu. At the level of their creation a hermeneutic of the aquatic feminine paradigm is applied, profiled as a natural extension of the characteristic identity structures. Reinterpreting and capitalizing on aquatic metaphors allows us to illustrate a poetic world based on new significance marks. If there was a water cult, it would suggest the nostalgia of the archetypal, and would allow poets in general to enrich their level of expressiveness and to break down any stylistic patterns.

The poetic universe of the above-mentioned writers was evidenced by a complex poetic language, by the various hypostases of the lyrical voice, by the personalized dimension of the paradigm of the aquatic imaginary, by the symbols, the themes and the motifs processed and adapted to the contexts of the epoch, but also by the anthropological approaches and by the techniques used in elaborating the writing.

For the beginning, we have tried to define the specificity of the relationship between the individual and the environment in which he lives, by reference to the methodology of the imaginary research from the conservative perspective, but also from the point of view of the postmodern science of the imaginary, to illustrate that it is an ensemble of representations of concrete, resulting from the homogenization of representations, projections of imaginary and contingent.

As Mircea Braga remarked, there is a change in the actual cultural paradigm, which is imposed in most areas of knowledge. If "the philosophy no longer means "system", after Heidegger's last attempt, but it means operation on phenomenal sequences, seen as cuts from the reality of the whole (whether of concrete, material, or existential, in ontology), offering - only through corroboration - a *whole* of the illusions of "localizing" essences"²⁸, literature, in its turn, and the theory of reading are subjected to paradigmatic modifications and allow for the discovery of some directions marked by contradictory aspects that are now merging. Therefore, we start from the premise that "any creator lives in a universe, the cultural universe, haunted by its specific information, as a somewhat homogeneous part of the one that encompasses all of us, a dual reality, which also justifies from within, the two sides of the paradigm. Beyond what is particular in this universe, in terms of density and diversity, we also encounter that layer of creator consciousness,

²⁸ Mircea Braga, *Op. cit.*, p. 10.

supported by intuition and "disciplinary" interest, by informative vocation on an alignment that is required almost osmotically, as well as the quality the understanding of history as a "living phenomenon," in which the constitutive elements (works) pulse, have an existence marked only by birth and flow / evolution in the duration"²⁹. Writers, regardless of the predilection for poetry or prose, can relate to a system of values and their own reality, allowing them to imagine another, hypostasizing singularity, and exposing self-sensibility. This facilitates the expansion and deepening of the intellectual horizons of the poets, with visible effects on creation (e.g. intertextuality), requiring a deeper "reflex" from the reader, because "through reading, under the appearance of finite, the dynamics of the whole is rediscovered, present and continued throughout the complex of the author-opera-reader triad: a distinct kind of evolution that restructures, through reading, the creator's activity and the concreteness of the finished construct"³⁰. Reading assumes, *ab initio*, focusing attention on the work itself, and it means an adventure of discovery the meaning, in relation to its own subjectivity and its own informational universe. The hermeneutical crossing of the six hypostases of contemporary feminine lyrical poems from the aquatic poetry presupposed the understanding, recreation and interpretation of the particular meanings of the selected works, as well as the attempt to decode / decipher the message, to access the "underground", to the layers of essence of the "subtle" experience of the "cultural man", having the same awareness of limiting the personal excursion as part of an unlimited territory.

By using a "reading code" such as close reading, we approached the aquatic theme in the current female lyric, which implied highlighting the manifestations of the water as a standing, flowing, liquid, solidified or any other form of representation, and it provided us a correct perception of the relation between the individual self and the reality in which it integrates, from the point of view of the specifics and coordinates of the poetic imagery, by reference to the ways of building poetic speeches.

As a symbol detached at the angle of the unconscious and the conscious, the water and its material imagination allowed us to identify and exemplify the dynamics specific to the lyrical "matter" of the studied poets. In chapters with a similar structure, which had as a starting point the highlighting of each writer's specific technique, the identification and analysis of the images having the nucleus of the symbol of *water* and the variety of its complexity and expressiveness, we tried to identify both convergence points and contradictory points, intentionally to capture the diversity of

²⁹ Mircea Braga, *Op. cit.*, p. 13.

³⁰ Mircea Braga, *Op. cit.*, p. 26.

the types of manifestations of the water metaphor and to discover the forms of individualization and the harmony of a coherent overall image for each studied poetic universe.

We have found that the analyzed poems produce on that lecturer the "dynamic induction"³¹ defined by Gaston Bachelard, who, speaking of the importance of the imaginative process in the poetic act, emphasized the importance of contemplation in this approach and the relationship between the real and the imaginary world, highlighting the different forms of the expressivity according to the level of exploitation of the real: "Every object contemplates, every whisper is the starting point of a dream and of a verse, it is a creative linguistic movement. How many times, on the edge of a fountain, over the old stones covered with wild wicker and ferns, did I whisper the name of a deep buried world ... How many times did I suddenly find the universe answering to my ... Oh, my things! How well we talked to each other!"³².

In other words, we have tried to identify the presence of a non-archetype process in the works of the authors, to exemplify the imaginary elements that give an outline to the poet's regressions in terms of one of the four primordial elements: water. By recurring images and signs in the semantic field of the aquatic, by highlighting the relation between the signifier and the signified, but also by the quality of the lyrical ego to diffuse undulating into the germinating nucleus of the imaginary subsidiary of the ideology of destiny, it becomes evident not only the development of a poetic feminine conduct, but also a qualitative embodiment of the emotion that receives itself the qualities of the aquatic: the suggestion of the flowing mystery, the fluidization of the metaphor or its miraculous conversion into a refined parable, the transgression of the clay of the human-being towards the structures of the fluid, the assumption of a translucent philosophical code and a purifier in the order of the sacred.

Through the radiography of the mentioned creators' works, taking into account the level of significance of the imaginary, the coherence of the lyrical discourse and the coherence and ambivalence of the symbols, we have noticed and highlighted images of the theory of reflexivity, existential drama, devastating poetic states, rituals, motives and symbols of the poetic imaginary from the water - seen in various forms of manifestation: rain, dew, tear, snow, sinking waters; symbolic seas, static and dynamic aquatic - to the air, time regression - childhood, fire, flight, play, dream, diurnal and night-time regime. We also used the idea of an existential flow that we have tried to capture in the reference texts.

³¹ Gaston Bachelard, *Aerul și visele. Studii asupra imaginarului și fantasticului*, p. 8.

³² *Ibidem*, p. 9.

In our research, very useful - although only partially applicable - were the instruments of psycho-criticism, through which we were able to distinguish for each of the contemplated authors the possible ideological networks, recurrent themes and symbols, with which metaphors were built – and which might allow the view of a "personal myth".

In the case of Ana Blandiana, we have found that the great themes and motifs of her creation draw on the well-founded principles of life and a series of gnomic values, that her works exploit recurring themes, in fact, in the great literature: genesis, extinction, life, time, death, candor, loneliness, purity of ages, mythology, creation, love, city, nature, existence, divinity, ethics, aesthetics, gnostic themes, outlined through reasons of categorical value, encompassing all forms of expression: water, air, fire, earth, sacred, profane, divine, celestial, illusory, human condition, perception of time, with their infinite meanings and symbols: the tide, the tear, the sea, the snow, the dew, the cry, the sink, the shore, the ship, the egg, the eye, the fountain, the second, God, the dust, the mud, the rock, the island, the castle, the sky, the flame and so on. We have also noticed that uncertainty and skepticism cause the writer to penetrate throughout the creation "between the fluidity of the aquatic and the rustic stability of the telluric"³³.

For Ruxandra Cesereanu, aquatic symbolism derives from a profound state of being, without allowing a quick sense of meaning, as if the core of the symbol is only to be accessed after the intellectual decipher of the metaphor. The flow itself is perceived by the poet as a state of grace of the Being, which is why any lazy reading cannot be effective. For this, physical fluidization seems to be a philosophy of life assumed and taken up to the brink of absurdity.

By capitalizing on the fundamental elements of creation - water, air, earth, fire - Aura Christi highlights the interdependence between man and the environment in which he lives and which can influence lyrical attitudes. Therefore, the aquatic element, under various forms of manifestation, is a recurring one in her lyrics, which "has a surprising productivity, caused by aggressive drama, by lyrical electrification, by contamination through the play of transcendence"³⁴. Her lyrical universe is characterized by contradictory signs, which become elements of recurrence of the work, and illustrate the poet's obsessions and anguish. The poet is not, as observed, extroverted, clinging to a poetics of retreat, illustrating an alternative to fluidity that links the outer and inner worlds, facilitating the capitalization of some philosophical concepts that harness the image of an ascendant destiny. The inner structure of the self becomes in the work a core of lyrical matter.

³³ Iulian Boldea, *Op. cit.*, p. 149.

³⁴ Rodica Drăghințescu, *Op. cit.*, p. 32.

The poetics of Ilenei Mălăncioiu highlight an interesting aspect of the association of the aquatic elements as elements of horizontality and verticality according to the symbolism of the disappointment, the road and the elements of the labyrinth, the steps of the house, the windows. The road, in the writer's work, seems to be a way of initiation, but in reality it is not, its significance symbolizing a step that must be overcome like a space-terrestrial barrier: *the road is muddy*. Besides this, there are other symbols of regeneration - seeds as hypostases of germination which, in contact with the primordial element, are metamorphosis in living element. We find in the writer's work a lot of water hypostases: primordial water, destructive water, purifying water, regenerating water. Water, associated with the depths, can be a hypostasis of the end, but the existence of a spring in the depth seen as a closed space offers the perception of a rebirth, the illusion of life. Thus, the duality of the water element can be observed, its ambivalence allowing different meanings: death and life. Problematic nature, the poet explores the universe in the desire to find the finest connections between the inner world, disturbed by the great existential questions, and the outer world, between sacredness and profanity, between life here and beyond the perceptible, between the subjective and objective world, between time and its reflection in the inner life of beings, so she builds her lyrical nucleus from the autobiographical markings that she seeks to generalize.

In the case of Gabriele Melinescu, we are talking about a problematic consciousness that is confronted with the great problems of existence and which relates to it in a specific form, trying to annihilate the ambiguity by bringing to the consciousness level the most profound experiences, referring to the fields of sensorial and instinctual knowledge, to the aquatic symbolism, often adapted as a conqueror, not only to the philosophical dimension of existence, but to the native condition of the being itself, with a rustic and traditional orientation, so that to many frame poems are added the clear cuts from the area of an imaginary anchored in value.

Marta Petreu is a writer whose uniqueness is evident in the way of exploiting cosmogonic mythology by focusing on the primordial elements: water, air, fire and earth. A realistic attitude is perceptible, which allows her to capitalize on the elements that symbolize either the energy of life, or the perishable or the regress and the dissolution. Her texts contain ideas that direct our perception to recurrent literary themes, the reasons being all the result of a long process of abstraction of near future, implying the inevitable abolition of any prosody rules or conventions, and language innovation. Presence hard to ignore, water appears as a hypostasis of rain, tears, drizzle, ice, fog or snow. The poet's lyrical poem is marked by the hypothesis of vertical drop of water. It depicts the apocalyptic image of the drowning of humanity seen as the materialization of an ontological fear.

The 6 hermeneutical approaches have allowed us to explore and highlight how the poetic ego, by reference to the essence of fluid matter, in our case contributes to the originality of the ways of poetic expression and valorization of the imaginary dimension. Through this we drew the intimate springs between the material image and its psychological content, supporting Bachelard's theory of defining this concept: "In the empire of imagination, the infinite is the region in which imagination asserts itself as pure imagination, in which it is free and alone, defeated and victorious, proud, and frightened. Then the images twinkle and lose, rise and crush into the very high they reach. Then the realism of unreality is imposed. Figures can be understood as their own transfiguration. The word is a prophecy. Imagination is like a beyond psychology. It takes on the appearance of a precursor psyche that projects its being"³⁵.

We have therefore proposed a revision, from the perspective of a multiple hermeneutics, of the poetry of a few contemporary poets, our choice being given, for the moment, by the impact that aquatic codes had on reading. We propose the extension of this perceptive grid to the creation of other writers (Nora Iuga, Rodica Braga, Magda Cârneci and so on), even though this paradigm of the aquatic is perceptible only sequentially, sometimes only during certain periods of their creation.

³⁵ Gaston Bachelard, *Apa și visele. Eseu despre imaginația materiei*, p. 9.

SELECTIVE BIBLIOGRAPHY

I. Opera

Blandiana, Ana, *Persoana întâia plural*, București, Editura pentru Literatură, 1964.

Blandiana Ana, *Călcâiul vulnerabil*, București, Editura pentru Literatură, 1966.

Blandiana, Ana, *A treia taină*, București, Editura Tineretului, 1969.

Blandiana, Ana, *Octombrie, noiembrie, decembrie*, București, Editura Cartea Românească, 1972.

Blandiana, Ana, *Somnul din somn*, București, Editura Cartea românească, 1977.

Blandiana, Ana, *Ochiul de greier*, București, editura Albatros, 1981.

Blandiana, Ana, *Stea de pradă*, București, Editura cartea Românească, 1986.

Blandiana, Ana, *Arhitectura valurilor*, București, Editura Cartea Românească, 1990.

Blandiana, Ana, *Soarele de apoi*, București, Editura du Style, 2000.

Blandiana, Ana, *Refluxul sensurilor*, București, Editura Humanitas, 2004.

Blandiana, Ana, *Opera poetică*, București, Editura Cartier, 2008.

Cesereanu, Ruxandra, *Zona vie*, poeme, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1993.

Cesereanu, Ruxandra, *Grădina deliciilor*, poeme, Cluj-Napoca, Editura Echinox, 1993.

Cesereanu, Ruxandra, *Cădere deasupra orașului*, poeme, Sibiu, Editura Transpres, 1994.

Cesereanu, Ruxandra, *Oceanul Schizoidian*, poeme, Timișoara, Editura Marineasa, 1998.

Cesereanu, Ruxandra, *Femeia-cruciat*, antologie, poeme, București, Editura Paralela 45, 1999.

Cesereanu, Ruxandra, *Deliruri și delire. O antologie a poeziei onirice românești*, București, Editura Paralela 45, 2000.

Cesereanu, Ruxandra, *Veneția cu vene violete. Scrisorile unei curtezane*, poeme, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.

Cesereanu, Ruxandra, *Kore-Persefona*, poeme, București, Editura Vinea, 2004.

Cesereanu, Ruxandra, *Submarinul iertat*, poem-roman scris în colaborare cu Andrei Codrescu, Timișoara, Editura Brumar, 2007.

Cesereanu, Ruxandra, *Coma*, poeme, București, Editura Vinea, 2008..

Cesereanu, Ruxandra, *California (pe Someș)*, Editura Charmides, 2014.

Cesereanu, Ruxandra, *Scrisoare către un prieten și înapoi către țară*, Pitești, Editura Paralela 45, 2018.

Christi Aura, *De partea cealaltă a umbrei*, București, Editura Ecce Homo, 1993.

Christi Aura, *Împotriva Mea*, București, Editura DU style, 1995.

Christi Aura, *Ceremonia Orbirii*, București, Editura Cartea Românească, 1996.

Christi Aura, *Valea Regilor*, București, Editura Cartea Românească, 1996.

Christi Aura, *Ultimul zid*, București, Editura Eminescu, 1999.

Christi Aura, *Elegii Nordice*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.

Christi Aura, *Grădini austere*, București, Editura Ideea Europeană, 2010.

Christi Aura, *Sfera frigului*, București, Editura Contemporanul, 2011.

Christi Aura, *Tragicul visător*, București, Editura Ideea Europeană, 2013.

Christi Aura, *Geniul inimii*, București, Editura Ideea Europeană, 2017.

Christi Aura, *Ostrovul învierii*, București, Editura Ideea Europeană, 2019.

Mălăncioiu, Ileana, *Pasărea tăiată*, Editura Tineretului, 1967.

Mălăncioiu, Ileana, *Către Ieronim*, București, Editura Albatros, 1970.

Mălăncioiu, Ileana, *Crini pentru domnișoara mireasă*, București, Editura Cartea Românească, 1973.

Mălăncioiu, Ileana, *Ardere de tot*, București, Editura Cartea Românească, 1976.

Mălăncioiu, Ileana, *Peste zona interzisă*, București, Editura Cartea Românească, 1979.

Mălăncioiu, Ileana, *Cele mai frumoase poezii*, București, Editura Albatros, 1980.

Mălăncioiu, Ileana, *Sora mea de dincolo*, București, Editura Cartea Românească, 1980.

Mălăncioiu, Ileana, *Linia vieții*, București, Editura Cartea Românească, 1982.

Mălăncioiu, Ileana, *Peste zona interzisă/ A travers la zone interdite*, București, Editura Eminescu, 1984 (antologie bilingvă franceză-română cu o prefață de Eugen Negrici).

Mălăncioiu, Ileana, *Urcarea muntelui*, București, Editura Albatros, 1985.

Mălăncioiu, Ileana, *Peste zona interzisă/ Across the Forbidden Zone*, București, Editura Eminescu, 1985 (antologie bilingvă în traducerea engleză a lui Dan Duțescu și cu o prefață de Valeriu Cristea).

Mălăncioiu, Ileana, *Ardere de tot* (antologie), București, Editura Eminescu (seria *Poeți români contemporani*), 1992 (antologie și versuri inedite).

Mălăncioiu, Ileana, *Poezii*, București, Editura Vitruviu, 1996 (antologie și versuri inedite).

Mălăncioiu, Ileana, *Linia vieții* (antologie), București, Editura Polirom, 1999 (antologie din toate volumele și versuri inedite, cu o prefață de Nicolae Manolescu).

Melinescu, Gabriela, *Ceremonie de iarnă*, București, Editura Pentru Literatură, 1965.

Melinescu, Gabriela, *Ființele abstracte*, București, Editura Tineretului, 1967.
Melinescu, Gabriela, *Interiorul Legii*, București, Editura Pentru Literatură, 1968.
Melinescu, Gabriela, *Boala de origine divină*, București, Editura Albatros, 1972.
Melinescu, Gabriela, *Jurământul de sărăcie, castitate și supunere*, București, Editura Eminescu, 1972.
Melinescu, Gabriela, *Împotriva celui drag*, București, Editura Eminescu, 1975.
Melinescu, Gabriela, *Puterea morților asupra celor vii*, antologie, București, Editura Polirom, 2005.
Petreu Marta, *Apocalipsa după Marta*, integrala poeziei, București, Editura Polirom, 2011.
Petreu Marta, *Asta nu e viața mea*, București, Editura Polirom, 2014.

II. Referințe generale, teoretice și critice

Abrudan, Elena, *Structuri mitice în proza contemporană*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2003.
Anca, Elena-Claudia, *Femeile și literatura. Literatura feminină – un concept controversat, în vol. Incursiuni în femininul interbelic*, Cluj-Napoca, Editura Eco Transilvan, 2013.
Andriescu, Al., *Stil și limbaj*, Iași, Editura Junimea, 1977.
Angelescu, Silviu, *Mitul și literatura*, București, Editura Univers, 1999.
Angheliescu, Mircea, *Scriitori și curente*, București, Editura Eminescu, 1982.
Olteanu, Antoaneta, *Metamorfozele sacrului. Dicționar de mitologie populară*, București, Editura Paideia, 1998.
Bachelard, Gaston, *Poetica spațiului*, traducere de Alexandra Beldescu, București, Editura Humanitas, 1995.
Bachelard, Gaston, *Aerul și Visele. Eseu despre imaginația mișcării*, traducere de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1999.
Bachelard, Gaston, *Pământul și reveriile odihnei. Eseu asupra imaginilor intimității*, traducere, note și postfață de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1999.
Bachelard, Gaston, *Apa și visele. Eseu despre imaginația materiei*, traducere și tabel bibliografic de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1995.
Bachelard, Gaston, *Poetica reveriei*, traducere din limba franceză de Luminița Brăileanu, prefață de Mircea Martin, Pitești, Editura Paralela 45, 2005.
Barthes, Roland, *Plăcerea textului*, traducere de Marian Papahagi, postfață de Ion Pop, Cluj-Napoca, Editura Echinoc, 1994.

- Béguin, Albert, *Sufletul romantic și visul*, traducere în română de Dumitru Țepeneag, București, Editura Univers, 1998.
- Bergson, Henri, *Materie și memorie*, traducere de Cora Chiriac, Iași, Editura Polirom, 1996.
- Blaga, Lucian, *Elanul insulei*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1977 .
- Blaga, Lucian, *Trilogia culturii*, București, Editura pentru Literatură Universală, 1969.
- Blaga, Lucian, *Geneza metaforei și sensul culturii*, București, Editura Humanitas, 1994.
- Boia, Lucian, *Pentru o istorie a imaginarului*, București, Editura Humanitas, 2000.
- Boldea, Iulian, *Poezia clasică și romantică – De la Dosoftei la Octavian Goga*, Brașov, Editura AULA, 2002.
- Boldea, Iulian, *Istoria didactică a poeziei românești*, Brașov, Editura Aula, 2005.
- Boldea, Iulian, *Poezia neomodernistă*, Brașov, Editura Aula, 2005.
- Boldea, Iulian, *De la modernism la postmodernism*, Târgu-Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2011.
- Borcilă, Mircea, *Despre lexicul poeziei lui Lucian Blaga, în Studii de limbă literară și filologie*, vol. II, București, Editura Academiei RSR, 1972.
- Bote, Lidia, *Simbolismul românesc*, București, Editura pentru Literatură, 1966.
- Braga, Corin, *10 Studii de Arhetipologie*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1999.
- Braga, Corin, *De la arhetip la anarhetip*, București, Editura Polirom, 2006.
- Braga, Mircea, *Teorie și metodă*, Sibiu, Editura Imago, 2002.
- Braga, Mircea, *Replieri interpretative*, Sibiu, Editura Imago, 2003.
- Braga, Mircea, *Ultima frontieră. Elemente de teoria lecturii*, București, Editura Ideea Europeană, 2018.
- Burgos, Jean, *Pentru o poetică a imaginarului*, traducere de Gabriela Duda și Micaela Gulea, prefață de Gabriela Duda, București, Editura Univers, 1988.
- Caillois, Roger, *Eseuri despre imaginație*, traducere Viorel Grecu, București, Editura Univers, 1975.
- Chevalier, Jean, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri*, editia a doua, revăzută și adăugită, traducere de Micaela Slăvescu, Laurențiu Zoicaș (coord.), Daniel Nicolescu, Doina Uricariu, Olga Zaicik, Irina Bojin, Victor-Dinu Vlădulescu, Ileana Căntuniari, Liana Repeteșanu, Agnes Davidovici, Sanda Oprescu, București, Editura Artemis, vol I. 1994, vol. II, III, 1995.
- Chivu, Gh., *Metafora în opera scriitorilor romantici români, în Limba română*, XXIII, 3, 1973.
- Cioculescu, Șerban, Streinu, Vl., Vianu, T., *Istoria literaturii române moderne*, București, 1944.
- Cioculescu, Șerban, *Aspecte literare contemporane. 1932-1947*, București, Editura Minerva, 1972.

Ciopraga, Constantin, *Literatura română între 1900 și 1918*, Iași, Editura Junimea, 1970.

Câmpan, Diana, *Solititudine întru înțelepciune*, Sibiu, Editura Imago, 2006.

Câmpan, Diana, *Singurătăți suprapuse*, Sibiu, Editura Imago, 2004.

Constantinescu, Pompiliu, *Poeți români moderni*, București, Editura Minerva, 1974.

Cornea, Paul, (coordonator), *Structuri tematice și retorico-stilistice în romantismul românesc, 1830-1870*, București, Editura Academiei R.S.R., 1972.

Coteanu, Ion, *Stilistica funcțională a limbii române, II*, București, Editura Academiei R.S.R., 1985.

Creangă, Sorina, *Arhetipuri, simboluri și substanță filosofică în creația eminesciană*, București, Editura Semne, 2003.

Cristea-Enache, Daniel, *Concet de deschidere*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2001.

Diaconescu, Paula, *Epitetul în poezia română modernă (I, II), în Studii și cercetări lingvistice, XXIII*, 1972.

Doinaș, Ștefan Augustin, *Poezie și modă poetică*, București, Editura Eminescu, 1972

Dorcescu, Eugen, *Metafora poetică*, București, Editura Cartea românească, 1975.

Dorondel, Ștefan, *Moartea și apa – ritualuri funerare, simbolism acvatic și structura lumii de dincolo în imaginarul țărănesc*, București, Editura Paideia, 2004.

Dragomirescu, Gheorghe N., *Dicționarul figurilor de stil - terminologia fundamentală a textului poetic*, București, Editura Științifică, 1995.

Dumitrescu-Bușulenga, Zoe, *Periplu umanistic*, 1980, București, Editura Sport-Turism, 1980.

Durand, Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului. Introducere în arhetipologia generală*, traducere de Marcel Aderca, prefață și postfață de Radu Toma, București, Editura Univers, 1977.

Durand, Gilbert, *Aventurile imaginii. Imaginația simbolică. Imaginarul*, traducere de Muguraș Constantinescu și Anișoara Bobocea, București, Editura Nemira, 1999.

Eliade, Mircea, *De la Zalmoxis la Genghis Han, Studii comparative despre religiile și folclorul Daciei și Europei Orientale*, București, Editura Humanitas, 1980.

Eliade, Mircea, *Imagini și simboluri. Eseu despre simbolismul magico-religios*, prefață de Georges Dumézil, traducere de Alexandra Beldescu, București, Editura Humanitas, 1994.

Eliade, Mircea, *Tratat de istorie a religiilor*, București, Editura Humanitas, 1995.

Eliade, Mircea, *Mitul eternei reînțoarceri, arhetipuri și repetare*, traducere de Maria Ivanescu și Cezar Ivanescu, București, Editura Univers Enciclopedic, 1999.

Eliade, Mircea, *Sacrul și profanul*, București, Editura Humanitas, 1992.

Evseev Ivan, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Timișoara, Editura Amarcord, 2001.

Evseev, Ivan, *Cuvânt-Simbol-Mit*, Timișoara, Editura Facla, 1983.

Freud, Sigmund, *Interpretarea viselor*, traducere Dr. Leonard Gavrilu, București, Editura Științifică, 1993.

Freud, Sigmund, *Psihanaliză și artă*, traducere din limba germană de Vasile Dem. Zamfirescu, Cosmin Teodoru, note introductive de Vasile Dem. Zamfirescu, București, Editura Trei, 1996.

Friedrich, Hugo, *Structura liricii moderne – de la mijlocul secolului al XIX-lea până la mijlocul secolului al XX-lea*, în românește de Dieter Fuhrmann, prefață de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1998.

Gasset, José Ortega Y, *Studii despre iubire*, traducere de Sorin Mărculescu, București, Editura Humanitas, 1995.

Géraud, Marie-Odile, Leservoisier, Olivier, Pottier, Richard, *Noțiunile-cheie ale etnologiei. Analize și texte*, traducere de Dana Ligia Ilin, Iași, Editura Polirom, 2001.

Goci, Aureliu, *Geneza și structura poeziei românești în secolul XX*, București, Editura 100+1 Gramar, 2001.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, *Fenomenologia spiritului*, Traducere de Virgil Bogdan, București, Editura Iri, 2000.

Heidegger, Martin, *Originea operei de artă*, traducere de Thomas Kleininger și Gabriel Liiceanu, București, Editura Humanitas, 1995.

Jung, C. G., *Tipuri psihologice*, traducere din germană de Viorica Nișcov, București, Editura Humanitas, 1997.

Jung, C. G., *Opere complete. Vol. I. Arhetipurile și inconștientul colectiv*, București, Editura Humanitas, 2003.

Kernbach Victor, *Dicționar de mitologie generală. Mituri. Divinități. Religii*, București, Editura Albatros, 2004.

Kernbach, Victor, *Miturile esențiale*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978.

Kernbach, Victor, *Universul mitic al românilor*, București, Editura Lucman, 2002.

Lovinescu, Eugen, *Scrieri I – Critice*, București, Editura pentru Literatură, 1969.

Manolescu, Nicolae, *Metamorfozele poeziei*, E.L.U., București, 1968.

Manolescu, Nicolae, *Literatura română postbelică. Lista lui Manolescu. Poezia*, Brașov, Editura Aula, 2001.

Manolescu, Nicolae, *Istoria Critică a Literaturii Române. 5 secole de literatură*, București, Editura Paralela 45, 2008.

Mauron, Charles, *De la metaforele obsedante la mitul personal*, traducere din limba franceză de Ioana Bot, aparat critic, bibliografie și note pentru ediția românească de Ioana Bot și Rodica Lupu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.

Micu, Dumitru, *Limbaje moderne în poezia românească de azi*, București, Editura Minerva, 1986.

Micu, Dumitru, *Istoria Literaturii Române de la creația populară la postmodernism*, București, Editura Saeculum I.O., 2000.

Mincu, Marin, *Texte comentate – Antologie, tabel cronologic, prefață și comentarii – Ion Barbu*, București, Editura Albatros, 1975.

Mincu, Marin, *O panoramă critică a poeziei românești din secolul al XX-lea* (de la Alexandru Macedonski la Cristian Popescu), Constanța, Editura Pontica, 2007.

Negoîțescu, Ion, *Istoria literaturii române*, București, Editura Minerva, 1991.

Negoîțescu, Ion, *Scriitori contemporani*, Cluj, Editura Dacia, 1994.

Negrici, Eugen, *Iluziile literaturii române*, București, Cartea Românească, 2008

Nietzsche, Friedrich, *Nașterea Tragediei în Opere complete*, vol. II, traducere de Simion Dănilă, Timișoara, Editura Hestia, 1998.

Friedrich Nietzsche, *Știința voioasă, [„la gaya scienza”]. Genealogia moralei. Amurgul idolilor*, traducere de Liana Micescu, București, Editura Humanitas. 1994.

Olinescu, Marcel, *Mitologie românească*, București, Editura 100+1 Gramar, 2004.

Otto, Rudolf, *Sacru. Despre elementul irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*, traducere de Ioan Milea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002

Paleologu, Alexandru, *Bunul simț ca paradox, Despre lucrurile cu adevărat importante, Breviar pentru păstrarea clipelor*, București, Editura Cartea Românească, 1974.

Paler, Octavian, *Aventuri solitare*, 1996, *Deșertul pentru totdeauna, Autoportret într-o oglindă spartă, Drumuri prin memorie I (Egipt, Grecia)*, 1972, *Drumuri prin memorie II (Italia)*, 1974, *Mitologii subiective*, 1975, (ed. II, 1976).

Pantea, Aurel, *Poeți ai transcendenței pline*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005.

Pantea, Aurel, *Imnul iubirii creștine în Incursiuni în imaginar - Imaginarul religios în literatură*, Sibiu, Editura Imago, 2009.

Papahagi, Marian, *Eros și utopie*, ediția a II-a, postfață de Ion Pop, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1999.

Petraș, Irina, *Despre feminitate, moarte și alte eternități*, București, Editura Ideea Europeană, 2007.

Picon, Gaetan, *Introducere la o estetica a literaturii. Scriitorul și umbra lui*, în românește de Viorel Grecu, prefață de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1973,

Pleșu, Andrei, *Despre frumusețea uitată a vieții*, Editura Humanitas, București, 2014.

Poantă, Petru, *Modalități lirice contemporane*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1973.

Pop, Ion, *Pagini transparente*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997.

Pop, Ion, *Dicționar analitic de opere literare*, coordonare și revizie științifică: Ion Pop, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 1999.

Pop, Ion, *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol I, București, Editura Didactică și Pedagogică R.A.

Pop, Ion, *Scriitori români*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978.

Raicu, Lucian, *Printre contemporani*, București, Editura Cartea Românească, 1980.

Raymond, Marcel, *De la Baudelaire la suprarealism*, traducere de Leonid Dimov, București, Editura Univers, 1998.

Richard, Jean-Pierre, *Poezie și profunzime*, traducere de Cornelia Ștefănescu, București, Editura Univers, 1974.

Ricoeur, Paul, *Metafora vie*, traducere și cuvânt înainte de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1984.

Rusu, Liviu, *Eseu despre creația artistică. Contribuție la o estetică dinamică*, studiu introductiv de Marian Papahagi, traducere din limba franceză de Cristina Rusu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.

Schopenhauer, Arthur, *Lumea ca voință și reprezentare*, traducere din franceză de Emilia Dolcu, Viorel Dumitrașcu, Gheorghe Puiu, Iași, Editura Moldova, 1995.

Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, București, Editura Cartea Românească, 1987.

Ștefănescu, Alex, *Istoria Literaturii române contemporane (1841-2000)*, București, Editura Mașina de Scris, 2005.

Todorov, Tzvetan, *Teorii ale simbolului*, traducere de Maria Murgu. Prefață de Maria Carпов, București, Editura Univers, 1983.

Tomașevski, Boris, *Teoria literaturii. Poetica*, traducere, prefață și comentarii de Leonida Teodorescu, București, Editura Univers, 1973.

Tomuș, Mircea, *Cincisprezece poeți*, București, Editura Pentru Literatură, 1968.

Tomuș, Mircea, *Istorie literară și poezie*, Timișoara, Editura Facla, 1974.

Tomuș, Mircea, *Mișcarea literară*, București, Editura Eminescu, 1981.

Ulici, Laurențiu, *Literatura contemporană -Promoția 70*, București, Editura Eminescu, 1995.

Vulcănescu, Romulus, *Mitologie română*, Editura Academiei RSR, 1987.

Vulcănescu, Mircea, *Dimensiunea românească a existenței*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1991.

Wunenburger, Jean-Jacques, *Utopia sau criza imaginarului*, traducere de Tudor Ionescu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.

Wunenburger, Jean Jaques, *Filozofia imaginilor*, ediție îngrijită și postfață de Sorin Alexandrescu. Traducere de Muguraș Constantinescu, Iași, Editura Polirom, 2004.

Zimmer, Heinrich, *Mituri și simboluri în civilizația indiană*, traducere de Sorin Mărculescu, București, Editura Humanitas, 1994.

***, *Dicționar de termeni literari*, (coordonator: Al. Săndulescu, colectivul de autori: Mircea Anghelescu, Mioara Apolzan, Nicolae Balotă, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Gh. Ceașescu, Marcel Duță, Radu Hîncu, Adriana Mîtescu, George Muntean, Mihai Novicov, Dinu Pillat, Al. Săndulescu, Roxana Sorescu, Marian Vasile, Ileana Verzea, Mihai Vornicu), București, Editura Academiei RSR, 1976.

***, *Dicționar analitic de opere literare românești*, coordonare și revizie științifică: Ion Pop, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001.

***, *Dicționar General al Literaturii române*, coordonator general Eugen Simion, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004.

***, *Dicționarul Scriitorilor Români*, coordonare și revizie științifică: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Rău, București, Editura Albatros, 2001.

***, *Natura în poezia românească*, antologie, prefață, comentarii, note și bibliografie de Georgeta Antonescu, București, Editura Humanitas, 1996.

***, *Mitologia nordică. Mituri și legende*, povestite de Elena-Maria Morogan, ilustrate de Constantin Mara, București, Editura Enciclopedică, 1992.

***, *Simboluri sacre. Popoare, religii, mistere*, volum coordonat de Robert Adkinson, traducere din limba engleză Oana Zamfirache, București, Editura Art, 2009.

III. Referințe critice despre autoare

1. În volum:

- Barbu, Eugen, *O istorie polemică și antologică a literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Eminescu, 1975.
- Băileșteanu, Fănuș, *Poezia somniei*, în *Abside*, București, Editura Eminescu, 1979.
- Ana Blandiana, *Poezie și proză*, postfață la vol. *Cele patru anotimpuri. Proiecte de trecut*, Editura Jurnalul Național, București, 2011.
- Borbely, Ștefan, *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. IV, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 1999.
- Călinescu, Matei, *Ana Blandiana, Persoana întâia plural*, în *Aspecte literare*, București, Editura pentru Literatură, 1965.
- Cândroveanu, Hristu, *Alfabet liric*, București, Editura Cartea Românească, 1974.
- Ciobanu, Nicolae, *Ana Blandiana: Feminitate și obsesie existențială*, în *Panoramic*, București, Editura Cartea Românească, 1972.
- Ciobanu, Nicolae, *Suava disperare a feminității*, în *Critică în primă instanță*, București, Editura Eminescu, 1974.
- Cistelecan, Alexandru, *Apropierea de Blaga*, în *Poezie și livresc*, București, Editura Cartea Românească, 1987.
- Constantin, Ilie, *Cincizeci de poeme*, în *Despre poeți*, București, Editura Cartea Românească, 1971.
- Cristea, Dan, *Somnul din somn*, *Cele patru anotimpuri*, în *Faptul de a scrie*, București: Editura Cartea Românească, 1980.
- Cristea, Valeriu, *Cu viziera zâmbetului*, în *Modestie și orgoliu*, București, Editura Eminescu, 1984.
- Damian, S. (1999), *Ana Blandiana nu putea răspunde*, în *Aruncând mănusa*, București, Editura Du Style, 1999.
- D[ascălu], C[rișu], *Dicționar General al Literaturii române*, C/D, coordonator general Eugen Simion, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004.
- Diaconu, A. Mircea, *Biblioteca Română de Poezie Postbelică, Experiențe&Existențe Poetice* (Studii, eseuri, cronici pasagere), Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2016.
- Dimisianu, Gabriel, *Fantasticul poetic*, în *Opinii literare*, București, Editura Cartea Românească, 1987.
- Dimisianu, Gabriel, *Ființa de cuvinte*, în *Subiecte*, București, Editura Eminescu, 1987.
- D[ună], R[aluca], *Dicționarul General al Literaturii Române L/O*, Cordonator general: Eugen Simion, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.
- Felea, Victor, *Poezia Anei Blandiana*, în *Poezie și critică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1971.

Felea, Victor, *Secțiuni*, București, Editura Cartea Românească, 1974.

Felea, Victor, *Ana Blandiana – Poezii*, în *Aspecte ale poeziei de azi*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1977.

Felea, Victor, *Prezența criticii*, București, Editura Cartea Românească, 1982.

George, Alexandru, *La sfârșitul lecturii*, București, Editura Cartea Românească, 1993.

Grigurcu, Gheorghe, *Teritoriu liric*, București, Editura Eminescu, 1972.

Grigurcu, Gheorghe, *Poeți români de azi*, București, Editura Cartea Românească, 1979.

Grigurcu, Gheorghe, *Între critici*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1983.

Grigurcu, Gheorghe, *Oglinda mapamondului, Recitind poezia Anei Blandiana, Ana Blandiana sau despre încredere în Poezie română contemporană*, Iași, Editura Revistei Convorbiri Literare, 2000.

Grigurcu, Gheorghe, *Poezia Gabrielei Melinescu*, în Grigurcu Gheorghe. *Poezie română contemporană*, Vol. 2, Iași, Editura Revistei Convorbiri literare, 2000.

Ierunca, Virgil (1993), *Poem și rezistență*, în *Subiect și predicat*, București, Editura Humanitas, 1993.

Ilie, Constantin, *Cincizeci de poeme*, în *Despre poeți*, București, Editura Cartea Românească, 1971.

Ilie, Constantin, *Ana Blandiana*, în *Complicitatea forțelor (Poeți români: 1950-1973)*, trad. Liliana și Valentin Atanasiu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1994.

Iorgulescu, Mircea, *Ana Blandiana*, în *Scriitori tineri contemporani*, București, Editura Eminescu, 1978.

Iorgulescu, Mircea, *Arta amintirii*, în *Prezent*, București, Editura Cartea Românească, 1985.

Lovinescu, Monica, *Unde scurte*, București, Editura Humanitas, 1994.

Martin, Aurel, *Poeți contemporani*, București, Editura pentru Literatură, 1967.

Manolescu, Florin, *Poezia exasperării*, în *Litere în tranziție*, București, Editura Cartea Românească, 1998.

Manolescu, Nicolae, *Literatura română postbelică (Lista lui Manolescu)*, vol. I *Poezia*, Brașov, Editura Aula, 2002.

Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române, 5 secole de literatură*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.

Martin, Mircea, *Călcâiul vulnerabil*, în *Generație și creație*, București, Editura pentru Literatură, 1969.

Mălăncioiu, Ileana (1987), *Martor unic al unei duble realități*, în *Călătorie spre mine însămi*, București, Editura Eminescu, 1987.

- Milea, Ioan, *Sub semnul poeziei*, Pitești, Editura Paralela 45, 1999.
- Micu, Dumitru, *Lirism euthanasic*, în *Limbaje moderne în poezia românească*, București, Editura Minerva, 1987.
- Micu, Dumitru, *Limbaje lirice contemporane*, București, Editura Minerva, 1988.
- Micu, Dumitru, *Scurtă istorie a literaturii române*, vol. 2. *Perioada interbelică. Poezia contemporană*. București, Editura Iriana, 1995.
- M[oaingă], E[mil], *Dicționarul General al Literaturii Române C/D*, coordonator general Eugen Simion, București, Editura Univers Enciclopedic, 2005.
- Papahagi, Marian, *Cumpănă și semn*, București, Editura Cartea Românească, 1990.
- Petraș, Irina, *Literatura română contemporană*, București, Editura Ideea Europeană, 2008.
- Petrescu, Liviu, *Vocația poeziei*, în *Scriitori români și străini*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1973.
- Petroveanu, Mihail, *Ana Blandiana*, în *Traectorii lirice*, București, Editura Cartea Românească, 1974.
- Perian, George, *Pagini de critică și istorie literară*, Târgu-Mureș, Editura Ardealul, 1998.
- Poantă, Petru, *Forme abstracte ale liricii*, în *Modalități lirice contemporane*, Cluj-Napoca Editura Dacia, 1973.
- Pop, Ion, *Dicționar analitic de opere literare românești*, coordonare și revizuire Ion Pop, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001.
- Pop, Ion, *Dicționarul Scriitorilor Români*, M-Q, coordonare și revizie științifică: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Rău, București, Editura Albatros, 2001.
- Piru, Alexandru, *Poezia românească contemporană*, București, Editura Eminescu, 1975.
- T[erian], A[ndrei], *Dicționarul general al literaturii române P/R*, coordonator general Eugen Simion, București, Editura Univers Enciclopedic, 2006.
- Ulici, Laurențiu, *Lacrime gânditoare*, în *Confort Procust*, București, Editura Eminescu, 1983.
- Ungheanu, Mihai, *Refularea lirismului*, în *Arhipelag de semne*, București, Editura Cartea Românească, 1975.
- Mihaela Ursa, *Dicționar analitic de opere literare românești*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2001.
- Zăciu, Mircea, *Psiché în Lancea lui Ahile*, București, Editura Cartea Românească, 1980.
- Zăciu, Mircea, *Între patos și luciditate*, în *Scrisori nimănu*, Oradea - Târgu-Mureș, Editurile Cogito și Arhipelag, 1996.

Mircea Zăciu, în *Dicționarul Scriitorilor Români*, M-Q, coordonare și revizie științifică: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Rău, București, Editura Albatros, 2001.

2. Studii și articole în volume și periodice

Pantea, Aurel, *Reveria resentimentară și reveria integratoare* (studiu revăzut și adăugit), în „Discobolul”. Revistă lunară de cultură, serie nouă, nr. 229-230-231 (ian.-febr.-martie) 2017, p. 61-89.

BLANDIANA, Ana

Cistelecan, Al., *Scrisul pe dedesubt*, în „Vatra”, 20, nr. 1 (226), 1990, p. 9, 12.

Constantin, Ilie., *Ana Blandiana*, în „Vatra”, 24, nr. 1, 1994, p. 2.

Cristea-Enache, Daniel, *Lecții noi*, [Ana Blandiana, *Patria mea A4. Poeme noi*, București, Editura Humanitas, 2010], în *Observator cultural*, 11, nr. 297, 2010, p. 15.

Manolescu, Nicolae, *A citi printre rânduri*, [Ana Blandiana - *Arhitectura valorilor*], în „România literară”, 23, nr. 17, 1990, p. 9.

Manolescu, Nicolae, *Un sfert de veac de poezie*, în „România literară”, 22, nr. 52, 28 dec. 1989, p. 9.

Perian, Gheorghe, *Receptivitatea complice*, [Ana Blandiana - *Arhitectura valorilor*], în „Vatra”, 20, nr. 5 (230), 1990, p. 7.

Petraș, Irina, *Coborând*, [Ana Blandiana, *Refluxul sensurilor. Poeme noi*, București, Editura Humanitas, 2004], în „Apostrof”, XVI, nr. 1, 2005, p. 8.

Pop, Ion, *În tonuri clare: Ana Blandiana*, în „Apostrof”, 23, nr. 4, 2012, p. 3-4.

Raicu, Lucian, *Guillaume și Administratorul (I)*, [Însemnări (fragmentare) despre poezia românească de astăzi (1969-1989) - Nichita Stănescu; Marin Sorescu; Mircea Ivanescu; Ana Blandiana; Leonid Dimov], în „România literară”, 23, nr. 10, 1990, p. 4.

Simion, Eugen, *O elegie a ființei*, în „România literară”, 21, nr. 14, 31 mar. 1988, p. 5.

Ștefănescu, Alex., *De o sută de ori Ana Blandiana*. [Ana Blandiana, *100 de poeme*], în „România literară”, 24, nr. 42, 17 oct. 1991, p. 9.

Ștefănescu, Alex., *Ana Blandiana, contemporanul nostru*, în „România literară”, 25, nr. 10, 26 mart - 1 apr. 1992, p. 5.

CESEREANU, Ruxandra

Boldea, Iulian, *Centrul și marginea. Chipul femeii cruciat*, [Rubrica: *Profiluri*], în „România

literară”, 34, nr. 51-52, 2001, p. 8.

Boldea, Iulian, *Rigor mortis*, [Ruxandra Cesereanu, *Coma*, București, Editura Vinea, 2008], în „Apostrof”, 20, nr. 2, 2009, p. 19.

Borbély, Ștefan, *Erotism anamorfotic*, [Ruxandra Cesereanu, *Tricephalos*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002], în „Apostrof”, 14, nr. 4, 2003, p. 9-10.

Cernat, Paul, *Cu colacul, pe marea de fantasme*, [Ruxandra Cesereanu, *Nebulon*, Iași, Editura Polirom, 2005], în „Observator cultural”, 6, nr. 26 (283), 2005, p. 9.

Chivu, Marius, *În cheia sexualității*, [Ruxandra Cesereanu, *Tricephalos*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002], în „România literară”, 36, nr. 40, 2003, p. 4.

Ciotloș, Cosmin, *Decret de grațiere*, [Ruxandra Cesereanu, Andrei Codrescu, *Submarinul iertat*, Timișoara, Editura Brumar, 2007], în „România literară”, 39, nr. 24, 2007, p. 7.

Cristea-Enache, Daniel, *Amintiri venerice*, [Ruxandra Cesereanu, *Nașterea dorințelor lichide*, București, Editura Cartea Românească, 2007], în „România literară”, 40, nr. 13, 2008, p. 11.

Grigurcu, Gheorghe, *„Îndrăcirea” Ruxandrei Cesereanu*, [Ruxandra Cesereanu, *Oceanul schizoidian*, Timișoara, Editura Marineasa, 1998], în „România literară”, 32, nr. 6, 1999, p. 5.

Grigurcu, Gheorghe, *O Veneție monstruoasă*, [Ruxandra Cesereanu, *Veneția cu vene violete*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002], în „România literară”, 35, nr. 17, 2002, p. 9.

Lovinescu, Monica, *Scriitura infernală*, [Ruxandra Cesereanu, *Călătorie spre centrul infernului*], în „România literară”, 32, nr. 46, 1999, p. 7.

Petraș, Irina, *Ruxandra Cesereanu și privirea ei caleidoscopică*, [Ruxandra Cesereanu, *Angelus*, București, Editura Humanitas, 2010], în „Revista 22” [douăzeci și doi], 22, nr. 16 (1101), 2011, Supl. *Bucureștiul Cultural*, 7, nr. 105, p. 4.

Soviany, Octavian, *Cartea supliciilor*, [Ruxandra Cesereanu, *Zona vie*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1993], în „Apostrof”, 4, nr. 9, 1993, p. 6.

Urian, Tudorel, *The men's world*, [Ruxandra Cesereanu, *Nașterea dorințelor lichide*, București, Editura Cartea Românească, 2007], în „România literară”, 39, nr. 40, 2007, p. 14.

Ursa, Mihaela, *Despre postpasiuni*, [Ruxandra Cesereanu, *Nașterea dorințelor lichide*, București, Editura Cartea Românească, 2007], în „Apostrof”, 18, nr. 12, 2007, p. 20.

Vakulovski, Alexandru, *De la Mihai Eminescu la Ruxandra Cesereanu - într-un delir*, [Deliruri și delire. O antologie a poeziei onirice românești, antologie de Ruxandra Cesereanu, Pitești, Editura Paralela 45, 2000], în „Apostrof”, XII, nr. 3, 2001, p. 9.

CHRISTI, Aura

Clivet, Nicoleta, *Noi modele în „arealul literaturii”*, [Aura Christi, *Fragmente de ființă*, București, Editura Albatros, 1998], în „Vatra”, 29, nr. 2-3 (359-360), 2001, p. 115-116.

Cristea-Enache, Daniel, *Arătania*, [Rubrica *Cartea Românească*: Aura Christi, *Casa din întuneric*, roman, București: Europress Group, 2008], în „România literară”, XLI, nr. 3, 2009, p. 11.

Dehelean, Dina, *Aura Christi. Ceremonia orbirii*, [București, Editura Cartea Românească, 1996], în *Echinox*, 28, nr. 10-11-12, 1996, p. 27.

Draghinescu, Rodica, *Revanșa lacrimilor*, în „Vatra”, 27, nr. 2, 1997, p. 31-32.

Grigurcu, Gheorghe, *Demonului, cu recunoștință*, [Aura Christi, *Împotriva mea*, București, Editura Du Style, 1995], în „România literară”, 29, nr. 20, 1996, p. 5.

Groza, Claudiu, *Lecția de poezie*, [Aura Christi, *Labirintul exilului*, București, Editura Crater, 2001], în „Apostrof”, XII, nr. 7-8, 2001, p. 11.

Istodor, Eugen, *Metaforele toamnei*, [Aura Christi, *De partea cealaltă a umbrei*, București, Editura Ecce Homo, 1993], în „România literară”, 26, nr. 37, 1993, p. 6.

Necula, Ionel, *O provocare românească*, [Aura Christi, *Sculptorul*, București, Editura Fundației Culturale Ideea Europeană, 2004; *Noaptea străinului*], în „Apostrof”, 13 15, nr. 12, 2004, p. 20.

Pavel, Dora, „*Tortura care te salvează*”, [Interviu], în „Apostrof”, 17, nr. 8, 2006, p. 10-12.

Petraș, Irina, *Fata de hîrtie*, [Aura Christi, *Noaptea străinului*, București, Editura Fundației Culturale Ideea europeană, 2004], în „Apostrof”, XVI, nr. 2, 2005, p. 4.

Petraș, Irina, „*Golul de-plin*” *al frigului*, [Aura Christi, *Sfera frigului: poeme*, București, Editura Contemporanul, 2011], în „România literară”, 44, nr. 24, 2012, p. 6.

Petraș, Irina, *Romanul românesc în colocvii*, [Aura Christi, *Colocviile romanului românesc*, Cluj-Napoca, Editura Bibiloteca Apostrof], în „Apostrof”, 12 bis, nr. 11, 2002, p. 19-20.

Sălcudeanu, Nicoleta, *Unde începe străinătatea*, [Aura Christi, *Vulturi de noapte*, București, Editura Fundației Culturale Ideea Europeană, 2004; Aura Christi, *Noaptea străinului*, București, Editura Fundației Culturale Ideea Europeană, 2004], în „Vatra”, 32, nr. 5-6, 2005, p. 164-165.

-*un mod de a rămâne viu*. [Anchetă: *La ce (ne) folosește literatura?*], în „Vatra”, 29, nr. 3-4, 2002, p. 82-83.

Ștefănescu, Alex., *Un sindicat al poeziei*, [Portret de grup, *O altă imagine a poeziei basarabene*, Antologie și prefață de Eugen Lungu, Chișinău, Editura ARC, 1995], în „România literară”, 28, nr. 49, 1995, p. 4.

Ștefănescu, Alexandru, *Cititorilor le place să-l vadă pe un poet riscând...* [Aura Christi, *Noaptea*

străinului, București, Editura Fundației Culturale Ideea europeană, 2004], în „România literară”, 37, nr. 36, 2004, p. 4.

Șușară, Pavel, *De partea cealaltă a umbrei*, [Aura Christi, *De partea cealaltă a umbrei*, București, Editura Ecce Homo, 1993], în „Revista 22”, 5, nr. 8, 1994, p. 15.

Tupan, Maria-Ana *O ipostază modernă a poeziei revelatorii*, în „Contemporanul. Ideea Europeană”, Nr. 4 (805), 2019, p.14.

MĂLĂNCIOIU, Ileana

Borbély, Ștefan, *În arenă*, [Ileana Mălăncioiu, *A vorbi într-un pustiu*, Iași, Editura Polirom, 2002], în „Apostrof”, 12 bis, nr. 10, 2002, p. 8.

Ierunca, Virgil, *Autobiografia Antigonei*, [După *Contrapunct*, 1986, nr. 2, Paris, Martie, 1986], în Revista 22, 2, nr. 47, 1992, p. 14.

Iorgulescu, Mircea, *Prin pustiu de vorbe*, [Ileana Mălăncioiu, *A vorbi într-un pustiu*, Iași, Editura Polirom, 2002], în Revista 22, 14, nr. 681, 2003, p. 15.

Petraș, Irina, *Ceva simplu și pătrunzător*, [Ileana Mălăncioiu, *Cronica sentimentală*, București, Editura Enciclopedică, 1998], în „Apostrof”, 10, nr. 2, 1999, p. 10-11.

Petraș, Irina, *Poemul-bun-conducător-de-moarte*, [Ileana Mălăncioiu, *Linia vieții*, Iași, Editura Polirom, 1999], în „Apostrof”, nr. 1, 2001, p. 8.

Ștefănescu, Alex., *Mesaj existențial*, [Ileana Mălăncioiu, *Poezii*, București: Vitruviu, 1996]. În: „România literară”, 29, nr. 30, 1996, p. 4.

MELINESCU, Gabriela

Ciopraga, Constantin. *Gabriela Melinescu - autor și personaj al propriei vieți*, în *Convorbiri literare*, 141, nr. 2, 2008, p. 33-35.

Cistelecan, Alexandru, *Conspect erotic*, în „Vatra”, 27, nr. 12, 1999, p. 37.

Cistelecan, Alexandru, *Feminități și feminisme (II)*, [Gabriela Melinescu, *Cuvinte nou născute*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2002], în „Piața literară, 2”, nr. 14, 2002, p. 4.

Crohmălniceanu, Ovid S., *După douăzeci de ani*, [Gabriela Melinescu, *Jurământ de sărăcie, castitate și supunere*, București, Editura Litera, 1993], în „România literară”, 27, nr. 35, 1994, p. 4.

Dimisianu, Gabriel, *Casa de fum*, [Gabriela Melinescu - *Casa de fum*], în „România literară”, 23, nr. 38, 1990, p. 5.

Grigurcu, Gheorghe, *Poezia Gabrielei Melinescu*, în „Viața Românească”, 90, nr. 11-12, 1995, p. 125-128.

Grigurcu Gheorghe, *Poezia Gabrielei Melinescu*, în Grigurcu Gheorghe. *Poezie română contemporană*. Vol. 2. Iași, Editura Revistei Convorbiri literare, 2000, p. 106-111.

Micu, Dumitru, *Romantici și neoromantici. Gabriela Melinescu*, în Dumitru Micu, *Scurtă istorie a literaturii române*, Vol. 2. *Perioada interbelică. Poezia contemporană*, București, Editura Iriana, 1995, p. 311-312.

Mincu, Marin, *O europeană: Gabriela Melinescu*, în „Luceafărul”, nr. 10, 1999, p. 10.

Negoïțescu, Ion, *Gabriela Melinescu*, în Ion Negoïțescu, *Scriitori contemporani*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1994, p. 281-284.

Petraș, Irina, *Revelațiile Gabrielei Melinescu*, în Irina Petraș *Cărțile deceniului 10*, [Gabriela Melinescu, *33 de revelații*, București, Editura România Press, 1998], Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2003, p. 227-229.

Pop, Ion, *Cuvintele nou născute ale Gabrielei Melinescu*, [Gabriela Melinescu, *Jurământul de sărăcie, castitate și supunere*, București, Editura Litera, 1993], în „Vatra”, 27, nr. 12, 1999, p. 22-24.

Zaciu, Mircea, *Gabriela Melinescu*, în „Familia”, 31, nr. 9, 1995, p. 19-22.

Ștefănescu, Alex., *După douăzeci de ani...* [Gabriela Melinescu, *Jurământul de sărăcie, castitate și supunere*, București, Editura Litera, 1993], în „România literară”, 27, nr. 16, 1994, p. 6.

Ștefănescu, Alex., *Noi definiții critice*, în „România literară”, 44, nr. 33, 2012, p. 5.

PETREU, Marta

Bălu, Ion, *Infernul de uz personal*, [Marta Petreu, *Apocalipsa după Marta*, Cluj, Editura Biblioteca Apostrof, 1999], în „Apostrof”, 10, nr. 9, 1999, p. 11-12.

Boldea, Iulian, *Marta Petreu. Poezia ca exasperare ontologică*, [Marta Petreu, *Scara lui Iacob*, București, Editura Cartea Românească, 2006], în „Observator Cultural”, 7, nr. 123, 2007, p. 16-17.

Boldea, Iulian, *Poemele exasperării*, [Istorie și critică literară], în „România literară”, 39, nr. 31, 2007, p. 6.

Dimisianu, Gabriel, *Dies irae*, [Marta Petreu, *Cartea mâniei*, București, Editura Albatros, 1997], în „România literară”, 31, nr. 12, 1998, p. 4.

Manolescu, Nicolae, *Structura cristalului*, [Marta Petreu, *Teze neterminate*], în „România literară”,

24, nr. 22, 30 mai 1991, p. 9.

Pantea, Aurel, *Clinici, abatoare, măcelării*, [Marta Petreu, *Loc psihic*, Cluj, Editura Dacia, 1991], în „Vatra”, 22, nr. 8 (257), 1992, p. 7.

Pop, Ion, *Lecții de vivisecție în oglindă*, în „Vatra”, 27, nr. 5, 1999, p. 36-40.

Simion, Eugen, *Verbele și sentimentele*, în „România literară”, 22, nr. 20, 18 mai 1989, p. 11.

Ștefănescu, Alex., *Marta Petreu și demonul logicii*, în „România literară”, 24, nr. 46, 14 nov. 1991, p. 5.

Ursa, Mihaela, *O Apocalipsă intrată în canon*, [Marta Petreu, *Apocalipsa după Marta*, Iași, Editura Polirom, 2011], în „Apostrof”, 22, nr. 5 (252), 2011, p. 11-12.

Ștefănescu, Alex., *Marta Petreu*, [fragment dintr-un studiu mai amplu], în „România literară”, 37, nr. 1, 2004, p. 10-11.

IV. Alte texte

<http://www.alternativaonline.ca/Interviu1008.html>, *Interviu – Lucia Dărămuș, 31 mai 2010* accesat la data de 20.01.2019.

[https://www.catavencii.ro/ruxandra-cesereanu-ma-bucur-ca-mine-ortodoxia-si-grecocatolicismul - pot-coabita-senin/](https://www.catavencii.ro/ruxandra-cesereanu-ma-bucur-ca-mine-ortodoxia-si-grecocatolicismul-pot-coabita-senin/), accesat la data de 5.02.2019.

<http://www.romlit.ro/poezia-ilenei-malancioiu>, *Cronică literară: Poezia Ilenei Mălăncioiu*, Gheorghe Grigurcu, accesat la data de 30.05.2016.

<https://revistavatra.org/2017/09/12/ileana-malancioiu-portret-in-palimpsest-25> *Ileana Mălăncioiu – portret în palimpsest (2/5)* – Gheorghe Grigurcu, *Acum aproape o jumătate de veac*, accesat la data de 20 ianuarie 2019.